

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ - ФАКУЛТЕТА ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Изборно Веће Универзитета у Београду – Факултета политичких наука је на седници одржаној 14. септембра 2023. године, у складу са Законом о високом образовању (“Службени гласник РС“, бр. 88/17, 27/18 – др. закон, 73/18, 67/19, 6/20 – др. закон, 11/21 – аутентично тумачење, 67/21 и 67/21 – др. закон), Статутом Универзитета у Београду - Факултета политичких наука и Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду (“Гласник Универзитета у Београду”, бр. 192 од 1.7.2016, бр. 195 од 22.9.2016, бр. 197 од 20.3.2017, бр. 199 од 16.10.2017, бр. 203 од 21.5.2018. и бр. 237 од 26.5.2022. године), донело одлуку о формирању комисије за писање извештаја за избор ванредног професора за ужу научну област „Међународне студије“ у саставу: проф. др Драган Р. Симић, редовни професор Факултета политичких наука Универзитета у Београду, проф. др Немања Џуверовић, редовни професор Факултета политичких наука Универзитета у Београду, проф. др Предраг Бјелић, редовни професор Универзитета у Београду – Економског факултета, проф. др Бранко Васиљевић, редовни професор (у пензији) Универзитета у Београду – Факултета политичких наука и проф. др Иван Вујачић, редовни професор (у пензији) Универзитета у Београду – Економског факултета.

Комисија је прегледала конкурсни материјал и у складу са Законом о високом образовању и Статутом Универзитета у Београду - Факултета политичких наука подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

Универзитет у Београду – Факултет политичких наука расписао је конкурс за избор у звање и заснивање радног односа, са пуним радним временом, једног ванредног професора за ужу научну област „Међународне студије“. Оглас је објављен у публикацији Националне службе за запошљавање *Послови*, бр. 1059 од 27. септембра 2023. године. На оглас се пријавио један кандидат, др Александар Милошевић.

Комисија је преузела конкурсну документацију и констатовала да је пријава поднета у складу са условима утврђеним Законом о високом образовању и Статутом

Универзитета у Београду - Факултета политичких наука, односно текстом конкурса, те да садржи све елементе прописане конкурсном процедуром.

1. Основни подаци о кандидату

Др Александар Милошевић је рођен [REDACTED] у [REDACTED] Држављанин је Републике Србије. Основну школу и гимназију је завршио у Беранама као носилац дипломе „Луча“. Дипломирао је на Универзитету у Београду - Факултету политичких наука (смер Међународне студије) 2010. године, са просечном оценом 9,80. Дипломски рад на тему „Политика конкуренције Европске уније“, одбранио је са оценом 10 (десет).

Исте године је уписао Дипломске (мастер) академске студије политикологије на Факултету политичких наука. Мастер међународних студија, модул Међународна политика је завршио 2011. године уз просечну оцену 10. Мастер рад, под називом „Финансијски аспекти опадања америчке моћи – случај долара“ је одбранио 2011. године са оценом 10 (десет). Александар Милошевић је завршио докторске студије политикологије на Универзитету у Београду - Факултету политичких наука. Испитне обавезе на модулу Међународне и европске студије је савладао са просечном оценом 9,83. Докторску дисертацију под називом „Заједничка трговинска политика Европске уније: од формалног мултилатерализма до споразума о слободној трговини“ је одбранио 2018. године са оценом 10 (десет). Кандидат течно говори и пише енглески језик, а служи се италијанским језиком.

Наставно-научну каријеру на Факултету политичких наука, др Александар Милошевић је започео као сарадник-демонстратор (од 2009. године), а затим и као асистент (од 2012. године). Кандидат је 2018. године изабран за доцента за ужу научну област Међународне студије. Ангажован је на свим нивоима студија, по важећој акредитацији изводећи наставу на следећим предметима: Савремени економски системи, Унутрашње тржиште Европске уније и Међународни економски односи (на основним академским студијама), Глобална економија: структура, процеси, актери, Привредни систем САД, Европске економске интеграције, Међународне кризе: спољнополитички, економски и правни аспекти, Development Studies: approaches, actors and issues (на мастер академским студијама) и Глобални односи (на докторским академским студијама).

Од 2020. до 2023. године, кандидат је био ангажован на међународном пројекту ReNewEurope (Rediscovering „NewEurope”), а од краја 2022. године учествује у реализацији пројекта EUROPIA. Оба пројекта је финансирала Европска унија кроз програм Erasmus+. Од 2022. године, др Александар Милошевић је истраживач на пројекту MIND (Monitoring and Indexing Peace and Security in the Western Balkans) који финансира Фонд за науку Републике Србије.

Др Александар Милошевић је члан Уређивачког одбора научног часописа *Међународна политика* (M51) који издаје Институт за међународну политику и привреду у Београду. Кандидат је члан више професионалних удружења: Удружења за међународне студије (International Studies Association), Удружења за политичке науке региона Средњи запад (Midwest Political Science Association), Британског удружења за међународне студије (British international Studies Association) и Америчког економског удружења (American Economic Association).

Увидом у поднету документацију, комисија констатује да је кандидат био ментор или члан Комисије за одбрану укупно 42 завршна рада на мастер академским студијама (од тога 17 после избора у звање доцента). Кандидат је био члан две комисије за одбрану завршних радова на докторским студијама.

Кандидат др Александар Милошевић је уз пријаву приложио списак објављених радова и излагања на научним скуповима до избора у звање доцента и списак објављених радова и излагања на научним скуповима после избора у звање доцента.

Списак објављених радова и излагања на научним скуповима пре избора у звање доцента

- Aleksandar Milošević, Miloš Hrnjaz, Exploring Serbia–Kosovo Trade Relations: Achieving Peace through Trade Interdependence?, *Ethnopolitics*, 17:1, Francis and Taylor, 2018, pp. 95-112, DOI: 10.1080/17449057.2017.1339458;
- Ivan Vujačić, Aleksandar Milošević, The Economic Consequences of Mr. Trump, *Serbian Political Thought*, vol. 14, no. 2/2016, Institute for Political Studies, pp. 25 - 42, issn: 1450-5460, udc: 32, 2016;
- Nemanja Džuverović, Aleksandar Milošević, In Search for More: The Importance of Income Inequality in Conflict Formation and Its Policy Implications, *Croatian Political Science Review (Politička misao)*, Vol. 50, No. 5, University of Zagreb, Faculty of Political Science, 2013, pp. 179-189, issn: 0031-3241, udc: 32(05);
- Александар Милошевић, Драган Живојиновић, Ми у долар (не) верујемо – последице смањења глобалне улоге долара по укупну моћ Сједињених Америчких Држава, *Годишњак ФПН 2013*, Vol. VII, No. 9, 2013, стр. 81-99, udc 339.737(73);

- Александар Милошевић, Велики преокрет, велики рат?, у Радмила Накарада, Весна Кнежевић-Предић и Александар Милошевић (ур.), *Велики рат - Недовршена прошлост*, Универзитет у Београду-Факултет политичких наука, стр. 33 - 50, issn: 978-86-6425-009-2, udc: 339.9, 2016;
- Александар Милошевић, Раст неједнакости доходака у САД: узроци и последице, у Јелена Видојевић, Александар Милошевић и Наталија Перишић (ур.), *Изазови глобализације: сиромаштво и неједнакости*, Факултет политичких наука и Чигоја, Београд, стр. 93 - 114, issn: 978-86-84031-88-6, udc: 316.32(082), 2015;
- Aleksandar Milošević, Nemanja Džuverović, Thinking beyond crisis. Social mobilization in the Western Balkans and political representation of underprivileged, *XXIX Convegno Annuale della Societa Italiana di Scienza Politica, Società Italiana di Scienza Politica*; Università della Perugia, Vol. 1, No. 1, pp. 1 - 15, udc: 327(497):316.48, Италија, 10. - 12. Sep, 2015; доступно на https://www.sisp.it/docs/convegno2015/85_sisp2015_partecipazione-e-movimenti-sociali.pdf.
- Aleksandar Milošević, Nemanja Džuverović, Revolution ante portas: Inequality, Occupy Wall Street and social polarization in the US, XXVIII Italian Political Science Association Annual Conference, Società Italiana di Scienza Politica; Università della Calabria, pp. 1 - 16, udc: 351.84:304.9, COBISS.SR-ID 516025687, Италија, 11. - 14. Sep, 2014; доступно на <https://www.sisp.it/files/papers/2014/aleksandar-milosevic-nemanja-dzuverovic-1883.pdf>.
- Александар Милошевић, Драган Живојиновић, Кључне одлике међународног система као детерминанта спољне политике Републике Србије, у Милан Подунавац и Жарко Пауновић (ур.), *Политика: наука и професија*, Удружење за политичке науке Србије и Факултет политичких наука, Београд, 2013, стр. 265 - 280, issn: 978-86-84031-63-3, udc: 327(497.11), Београд, 2013;
- Александар Милошевић, Државна помоћ као део Политике конкуренције Европске уније, *Економска дипломатија*, No. 1/2011, Институт за економску дипломатију, Београд, Vol. 5, No. 1/2011, pp. 21 - 29, issn: 1452-4295, udc: 332.1:342.22:061.1, 2011.

Уређивање тематских зборника радова

- Радмила Накарада, Весна Кнежевић-Предић и Александар Милошевић (ур.), *Велики рат - Недовршена прошлост*, Универзитет у Београду-Факултет политичких наука, Београд, 2016.
- Јелена Видојевић, Александар Милошевић и Наталија Перишић (ур.), *Изазови глобализације: сиромаштво и неједнакости*, Факултет политичких наука и Чигоја, Београд, 2015.

Списак објављених радова и излагања на научним скуповима после избора у звање доцента

- Александар Милошевић, *Заједничка спољнотрговинска политика Европске уније у 21. веку: формулисање, актери и приступи*, Универзитет у Београду – Факултет политичких наука, Београд, 2023, ИСБН: 978-86-6425-112-9;
- Aleksandar Milošević, *Novi trgovinski pristup Sjedinjenih Američkih Država: „promena paradigme“ ili „mnogo buke ni oko čega“?*, Naučno društvo ekonomista Srbije (NDES), Београд, 2023 (прихваћено за објављивање);
- Miloš Hrnjaz, Aleksandar Milošević, *Regional economic integration in the Western Balkans between cooperation and contestation: the importance of external influence on the process*, British International Studies Association 2023 Conference, Glasgow, Jun 20-23, <https://indico.bisa.ac.uk/event/241/timetable/?view=standard>;
- Aleksandar Milošević, From Confrontation to Cooperation: Economic Security in the Western Balkans, In: Nemanja Džuverović and Věra Stojarová (Eds.), *Peace and Security in the Western Balkans: A Local Perspective*, Routledge, 2022, DOI: 10.4324/9781003276661-12, pp. 176-190;
- Aleksandar Milošević, Nedovršena tranzicija na periferiji Evrope: regionalne ekonomske integracije na Zapadnom Balkanu, u: Bojan Vranić i Nemanja Anđelković (ur), *Društvena pravda u postkomunističkim društvima*, Београд, Удружење за политичке науке Србије и Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, Београд, 24.9-25.9, 2022, ISBN 978-86-6425-106-8, str. 167-184;
- Aleksandar Milošević, *Return to Multilateralism: A Defensive European Union in Search of Its Role*, 79th Annual Midwest Political Science Conference, Chicago, April 7-10, 2022, <https://mpsa.my.site.com/mpsacommunity/s/paper-repository>;
- Nemanja Džuverović, Aleksandar Milošević, Belgrade to Belgradians, Not Foreign Capitalists”: International Statebuilding, Contentious Politics, and New Forms of Political Representation in Serbia, *East European Politics and Societies and Cultures*, Vol. 35, No.1, 2021, DOI: 10.1177/088832542090444, pp. 190-209;
- Aleksandar Milošević, Falling behind: the European Union Trade Strategies from 1999 to 2021, *Serbian Political Thought No. 4/2021*, Year XXVIII, Vol. 74, DOI: 10.22182/spm.7442021.4, pp. 83-104;
- Aleksandar Milošević, Amerika pre svega: Sjedinjene Američke Države i međunarodni trgovinski poredak posle 2016. godine, u Dragan R. Simić, Dragan Živojinović i Stevan Nedeljković, (ur), *Srpsko-američki odnosi: trideset godina od pada Berlinskog zida*, UB-FPN, Београд, 27.9-28.9, 2021, ISBN: 978-86-6425-083-2, str. 125-145;

2. Исполњеност услова за избор у звање ванредног професора

ОПШТИ УСЛОВ (Исполњени услови за избор у звање доцента)

Увидом у поднету документацију, Комисија констатује да је кандидат испунио овај услов.

ОБАВЕЗНИ УСЛОВИ

2.1. Искуство у педагошком раду са студентима, односно, од стране високошколске установе позитивно оцењено приступно предавање из области за коју се бира, уколико нема педагошко искуство

Наставно-научну каријеру на Факултету политичких наука, др Александар Милошевић је започео као сарадник-демонстратор (од 2009. године), а затим и као асистент (од 2012. до 2018. године). Кандидат је 2018. године изабран за доцента за ужу научну област Међународне студије. Ангажован је на свим нивоима студија, изводећи наставу на следећим предметима: Савремени економски системи, Унутрашње тржиште Европске уније и Међународни економски односи (на основним академским студијама), Глобална економија: структура, процеси, актери, Привредни систем САД, Европске економске интеграције, Међународне кризе: спољнополитички, економски и правни аспекти, Development Studies: Approaches, Actors and Issues (на мастер академским студијама) и Глобални односи (на докторским академским студијама). На основу овога, Комисија закључује да кандидат поседује вишегодишње искуство у педагошком раду са студентима.

2.2. Позитивна оцена педагошког рада добијена у студентским анкетама током целокупног изборног периода

Кандидат, др Александар Милошевић, је у пријави на конкурс, приложио резултате студентских анкета за академске 2019/20, 2020/21, 2021/22. и 2022/23 годину, током којих је изводио наставу као доцент на Факултету политичких наука Универзитета у Београду.

За академску 2019/20. годину, оцене педагошког рада кандидата у студентским анкетама износе од 4,29 до 4,98 (за предмет Међународни економски односи), од 4,55 до 4,70 (за предмет Савремени економски системи) и од 4,00 до 4,96 (за предмет Унутрашње тржиште Европске уније).

За академску 2020/21. годину, оцене педагошког рада кандидата у студентским анкетама износе од 4,76 до 4,98 (за предмет Међународни економски односи), од 4,76 до 4,83 (за предмет Савремени економски системи) и од 4,83 до 5,00 (за предмет Унутрашње тржиште Европске уније).

За академску 2021/22. годину, оцене педагошког рада кандидата у студентским

анкетама износе од 4,71 до 5,00 (за предмет Међународни економски односи), од 4,56 до 4,74 (за предмет Савремени економски системи) и од 4,78 до 4,98 (за предмет Унутрашње тржиште Европске уније).

За академску 2022/23. годину, оцене педагошког рада кандидата у студентским анкетама износе од 4,47 до 4,79 (за предмет Међународни економски односи), од 4,56 до 4,74 (за предмет Савремени економски системи) и 4,98 (за предмет Унутрашње тржиште Европске уније).

На основу приложених анкета, Комисија констатује да је и овај услов испуњен, тј. да постоји позитивна оцена педагошког рада кандидата.

2.3. Објављена два рада из категорије M20 или пет радова из категорије M51 у периоду од избора у претходно звање из научне области за коју се бира

У периоду од избора у претходно звање, кандидат је објавио два рада у категорији M20 (један у категорији M22 и један у категорији M24).

Nemanja Džuverović, Aleksandar Milošević, Belgrade to Belgradians, Not Foreign Capitalists?: International Statebuilding, Contentious Politics, and New Forms of Political Representation in Serbia, *East European Politics and Societies and Cultures*, Vol. 35, No.1, 2021, DOI: 10.1177/088832542090444, pp. 190-209; (M22)

Економска криза из 2008. године је додатно подстакла једну од главних критика на рачун процеса постконфликтне транзиције у Србији, схваћену као недостатак контекстуалне осетљивости и учешћа локалног становништва у процесу доношења одлука, посебно у вези са најважнијим питањима која су решавана током свеобухватне (политичке и економске) трансформације земље која је почела 2000. године, након политичких промена које су се догодиле. Ова критика је постала посебно изражена од почетка економске кризе 2008. године, када су негативне карактеристике изградње државе под утицајем спољних чинилаца постале још очигледније, што је довело до повећања зависности од међународних институција и даље економске маргинализације најугроженијих група. Осврћући се на покрет „Не дајмо Београд“ и серију протеста великих размера у Београду 2016. године, чланак настоји да истражи главне разлоге друштвеног незадовољства међународном агендом изградње државе у постконфликтном српском друштву и локалне стратегије које се користе да би се одупрле и подриле овај облик изградње државе.

Aleksandar Milošević, *Falling behind: the European Union Trade Strategies from 1999 to 2021*, *Serbian Political Thought No. 4/2021*, Year XXVIII, Vol. 74, DOI: 10.22182/spm.7442021.4, pp. 83-104; (M24)

Европска унија, као један од најзначајнијих глобалних трговинских актера, у периоду од 1999. до 2021. године је промовисала пет трговинских стратегија. Неке од њих, Стратегија управљане глобализације (из 1999. године) и „Глобална Европа: (из 2006. године) су представљале битан заокрет у односу на претходно стање док су остали стратешки документи („Трговина раст и светски послови“ из 2010, „Трговина, раст и развој“ из 2012. и „Трговина за све“ из 2015. године) у највећој мери садржали мања или већа прилагођавања трговинских активности ЕУ постојећим околностима и побољшања претходних комуникационих докумената Уније. Трговинска стратегија „Отворена, одржива и асертивна трговинска политика“ из 2021. године настоји да одреди место Уније у глобалним трговинским односима, уведећи концепт стратешке отворене стратешке аутономије и промовишући повратак трговинском мултилатерализму заснованом на правичним и одрживим правилима. Иако ЕУ настоји да се представи као покретач промена у постојећем трговинском систему, аутор настоји да покаже да Европска унија у погледу стратешког позиционирања заостаје за својим кључним конкурентима, Сједињеним Америчким Државама и Кином.

У периоду од избора у звање доцента, кандидат је објавио и поглавље у књизи или рад у тематском зборнику од међународног значаја

Aleksandar Milošević, *From Confrontation to Cooperation Economic Security in the Western Balkans*, In: Nemanja Džuverović and Věra Stojarová (Eds.), *Peace and Security in the Western Balkans: A Local Perspective*, DOI: 10.4324/9781003276661-12, *Routledge*, 2022, pp. 176-190; (M13)

Као резултат напретка економске глобализације, утицај економских фактора на међународне односе значајно се повећао крајем 20. века. На Западном Балкану, ионако дуг и тежак процес економске и политичке транзиције обележили су војни сукоби и политичка конфронтација, праћени покушајем изградње функционалног постконфликтног друштва, са ограниченим успехом.

Овај рад се бави концептом економске безбедности у овом региону применом три нивоа анализе: појединца, државе и међународног система. Са становишта свих

референтних објеката, регион се суочава са озбиљним претњама које би могле значајно да умање његову економску безбедност. Поред већ постојећих фактора (незапосленост, страх од болести, сиромаштво, недостатак ресурса, урушена индустријска структура, недовољна конкурентност и слабе институције), неефикасни ограничени ефекти постојећих економских интеграција и пандемија вируса корона су допринели овом негативном тренду. У једном тренутку је изгледало као да би регион Западног Балкана могао да постане провајдер безбедности (уместо пуког потрошача европске безбедности). Међутим, чини се да политичка нестабилност, неефикасност постојеће регионалне организације и неспособност региона да одговори на кризе смањују његову способност да игра значајнију улогу у европском систему безбедности.

Комисија закључује да кандидат испуњава овај услов, тј. да је објавио најмање два рада из категорије M20.

2.4. Оригинално стручно остварење или руковођење или учешће у пројекту

Увидом у поднету документацију, Комисија закључује да је у периоду од избора у претходно звање, кандидат био ангажован на три међународна пројекта.

Од 2020. до 2023. године, др Александар Милошевић је био ангажован на међународном пројекту ReNewEurope (Rediscovering “NewEurope”). Пројекат је финансирао Европска унија кроз програм Erasmus+.

Од краја 2022. године кандидат учествује у реализацији пројекта EUROPIA. Пројекат финансира Европска унија кроз програм Erasmus+.

Од почетка 2022. године, др Александар Милошевић је истраживач на пројекту MIND (Monitoring and Indexing Peace and Security in the Western Balkans) који финансира Фонд за науку Републике Србије.

Комисија закључује да кандидат испуњава овај услов, тј. да је остварио учешће у пројекту.

2.5. Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање

Александар Милошевић, *Заједничка спољнотрговинска политика Европске уније у 21. веку: формулисање, актери и приступи*, Универзитет у Београду – Факултет политичких наука, Београд, 2023, ИСБН: 978-86-6425-112-9; (M42)

Заједничка спољнотрговинска политика Европске уније заиста представља изузетно захтевно и веома сложено поље истраживања због великог броја инструмената, приступа, актера, стратегија и партнера које обухвата. Ова секторска политика је парадигматична зато што је од стварања Европске економске заједнице у њеној искључивој надлежности и јер представља кључни елемент њене глобалне моћи.

Ова научна монографија која у потпуности описује Заједничку спољнотрговинску политику ЕУ, са економског и политиколошког аспекта, подељена је у четири велике целине: Спољнотрговински модел Европске уније, Доха рунда мултилатералних трговинских преговора: мултилатерално ангажовање Европске уније, Билатерални приступ: споразуми о слободној трговини Европске уније после 2006. године и Промене спољнотрговинског модела и изазови за Заједничку спољнотрговинску политику ЕУ. У оквиру прве целине, аутор подробно анализира и приказује различита теоријска тумачења спољнотрговинског модела ЕУ користећи: реалистичку, либералну, неофункционалистичку, социјално-конструктивистичку парадигму и критички приступ. Овај одељак монографије представља добро омеђену теоријску подлогу за продубљену анализу еволуције спровођења спољнотрговинске политике ЕУ. У даљем тексту у оквиру прве целине се разматра правни и институционални оквир функционисања Заједничке спољнотрговинске политике Европске уније, наводе институционални актери и објашњава процедура преговора о закључивању трговинских споразума Европске уније. На крају овог дела разматрају се и посебне аутономне мере које ЕУ има на располагању у склопу спољнотрговинске политике.

У другом делу под називом „Доха рунда мултилатералних трговинских преговора: мултилатерално ангажовање Европске уније”, аутор детаљно анализира основне теме, приступе преговорима, ангажовање ЕУ, те разлоге због којих је ова рунда суштински окончана великим неуспехом, чиме је угрожен и међународни економски поредак заснован, између осталог, и на трговинском мултилатерализму. Такође, важан одељак ове целине је посвећен опису и анализи утицаја доминантних унутрашњих интересних група на формирање ставова у оквиру преговора.

У трећој целини ове монографије, под називом „Билатерални приступ:

споразуми о слободној трговини Европске уније после 2006. године” анализирана је трансформација спољнотрговинске оријентације Европске уније. Не само што је детаљно описана промена курса Уније ка трговинском билатерализму, већ су и приказани посебни трговински аранжмани са појединим земљама које је ЕУ закључила у посматраном периоду.

У последњем делу монографије, под називом „Промене спољнотрговинског модела и изазови за Заједничку спољнотрговинску политику ЕУ” аутор разматра дубоке промене које су се догодиле у вези спољнотрговинске политике ЕУ са аспекта институционалних актера у оквиру ЕУ, утицаја интересних група и уопште утицаја које ЕУ може имати на Светску трговинску организацију и њено деловање. На крају, размотрени су и најновији изазови од којих је промена односа САД према систему међународне трговине најочигледнији и најдраматичнији са неизвесним исходом.

Очигледно је да се од 2006. године и усвајања трговинске стратегије „Глобална Европа“, Унија све више окреће билатералном преговарању, с циљем да обезбеди свој утицај на тржиштима растућих (пре свега, југоисточноазијских) економија али свеједно истичући своју приврженост мултилатералној трговинској оријентацији. Међутим, суочена са деловањем својих кључних глобалних конкурената, САД и Кине (који су више него активни у билатералном преговарању), с једне стране, и захтевима својих интересних група (које су овај начин сматрале погоднијим за једноставније остваривање својих интереса), с друге, Европска унија мултилатерализам суштински потискује у други план, док билатерализам постаје њена доминантна трговинска оријентација. Трговинске стратегије које су уследиле су и даље покушавале да помире ову дуалност, наводећи разлоге за њихову компатибилност, али деловање ЕУ у пракси показује да је њен трговински мултилатерализам постао формалан, док су економски засновани споразуми о слободној трговини (сада усмерени и ка развијеним земљама) у оквиру опште трговинске стратегије компетитивне либерализације постали кључни елементи њеног спољнотрговинског ангажовања. За разлику од ранијих, трговински споразуми нове генерације обухватају и тзв. прекогранична питања која изазивају додатну пажњу јавности због чињенице да њихови поједини елементи утичу на свакодневни живот људи.

Комисија закључује да кандидат испуњава овај услов, тј. да је кандидат објавио научну монографију (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање

2.6. Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33

Aleksandar Milošević, Nedovršena tranzicija na periferiji Evrope: regionalne ekonomske integracije na Zapadnom Balkanu, u: Bojan Vranić i Nemanja Anđelković (ur), *Društvena pravda u postkomunističkim društvima*, Beograd, Udruženje za političke nauke Srbije i Univerzitet u Beogradu - Fakultet političkih nauka, Beograd, 24.9-25.9, 2022, ISBN 978-86-6425-106-8, str. 167-184; (M33)

Научни радови који се баве моделирањем обрасца перформанси транзиције, најчешће дефинишу три експланаторна фактора: почетне услове, мере политике и факторе окружења. Улога Европске уније се, у овом контексту, наводи и као један од најзначајнијих фактора окружења који обликује транзиционо искуство различитих земаља. У овом смислу, способност држава из региона Западног Балкана заинтересованих за чланство у Европској унији да ступе у регионалне економске интеграције се схвата као значајан степен у испуњавању критеријума из Копенхагена. Због застоја у процесу проширења Европске уније, чланство у регионалним економским интеграцијама добија на значају као јавном мњењу представљен адекватан начин да се попуни празнина у интеграционом процесу, тј. да се примени „друго најбоље решење“ док се не стекну сви потребни услови да се настави са примарним циљем, тј. приступањем Унији. Међутим, међу заинтересованим актерима постоји оправдана бојазан од замене процеса европских интеграција неким од регионалних формата економске сарадње, од којих су најактуелнији „Отворени Балкан“ и иницијатива о формирању „Заједничког регионалног тржишта“ у оквиру Берлинског процеса. У овом раду су приказане најзначајније карактеристике процеса савремене регионалне економске интеграције у региону Западног Балкана, мотиви за закључивање нових споразума и промовисање нових регионалних иницијатива али и улога домаћих и спољних актера у њиховом формирању.

Комисија закључује да кандидат испуњава овај услов, тј. да постоји један рад са међународног научног скупа објављен у целини.

Кандидат је такође учествовао на међународној конференцији са излагањем које је објављено на интернет страници организатора:

Aleksandar Milošević, *Return to Multilateralism: A Defensive European Union in Search of Its Role*, 79th Annual Midwest Political Science Conference, Chicago, April 7-10, 2022, <https://mpsa.my.site.com/mpsacommunity/s/paper-repository>;

Кандидат је приложио и рад који је изложен на међународној научној конференцији:

Miloš Hrnjaz, Aleksandar Milošević, *Regional economic integration in the Western Balkans between cooperation and contestation: the importance of external influence on the process*, British International Studies Association 2023 Conference, Glasgow, Jun 20-23, <https://indico.bisa.ac.uk/event/241/timetable/?view=standard>;

Кандидат је имао излагања и на следећим међународним научним скуповима:

The U.S. International Development Finance Corporation (DFC): Development Bank or (Geo)Economic Instrument of American Foreign Policy?, Serbian – American Partnership Throughout the Centuries (Srpsko-američko partnerstvo kroz vekove), Belgrade, July, 5-6, 2022.

Aleksandar Milošević, “America First” vs “America is Back”, SUSI-Foreign Policy Alumni Conference, University of Delaware, 20 May, 2021.

Aleksandar Milošević, The World of Crises and the Crisis of the World: Covid-19 Pandemic as a New Global Crisis (with Miloš Hrnjaz), The Serbian Political Science Association (SPSA) Annual International Conference, Belgrade, 26-27 September, 2020.

Back to the Future: The European Union and the Rise of the ‘New Economic Nationalism’, 77th Annual MPSA Conference, Chicago, 4-7 April, 2019.

2.7. Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63

Aleksandar Milošević, Amerika pre svega: Sjedinjene Američke Države i međunarodni trgovinski poredak posle 2016. godine, u Dragan R. Simić, Dragan Živojinović i Stevan Nedeljković, (ur), *Srpsko-američki odnosi: trideset godina od pada Berlinskog zida*, UB-FPN, Beograd, 27.9-28.9, 2021, ISBN: 978-86-6425-083-2, str. 125-145; (M63)

У раду се разматра спољнотрговинско деловање америчке администрације за време мандата председника Доналда Трампа. Незадовољство постојећим трговинским односима и глобалном улогом САД је доживело кулминацију спровођењем политике „Прво Америка” и проглашењем економског национализма кључним елементом Трамповог економског програма. Америчка верзија новог економског национализма истиче билатерални приступ регулисању трговинских односа и унилатерално деловање, насупрот мултилатерализму који је проглашен неефикасним и неадекватним начином за задовољавање економских интереса САД. Због тога се САД залажу за преобликовање постојећег међународног трговинског поретка искључиво у складу са

сопственим циљевима, заоштравајући односе са кључним трговинским партнерима али и захтевајући промене у функционисању Светске трговинске организације. Међутим, пошто се овакво деловање САД не дешава у вакууму, последице до којих воде активности усмерене на редефинисање постојећих односа, могу додатно ослабити улогу САД у светским пословима, урушити Светску трговинску организацију и унети додатну неизвесност у међународни трговински поредак.

Novi trgovinski pristup Sjedinjenih Američkih Država: „promena paradigme“ ili „mnogo buke ni oko čega“?, u Izazovi globalizacije u svetu neizvesnosti, Naučno društvo ekonomista Srbije (NDES) sa Srpskom akademijom ekonomskih nauka i Ekonomski fakultet, Beograd, 2023 (прихваћено за објављивање); (M63)

Бајденова администрација од почетка свог функционисања настоји да промовише нови приступ стратешкој трговинској политици, називајући га суштинском променом парадигме и важним елементом званично прокламоване „спољне политике за средњу класу“. По речима америчких званичника, овај приступ не подразумева напуштање мултилатералног ангажовања САД или билатералних директних трговинских преговора са могућим партнерима већ свој фокус ставља на савремене облике економске сарадње какве су Индо-Пацифички економски оквир за просперитет (ИПЕФ), Америчко партнерство за економски просперитет (АПАП) и Трговински и технолошки савет САД и ЕУ. Традиционални споразуми о слободној трговини који су били доминантан оквир међународних и америчких трговинских преговора после краја Хладног рата су означени превазиђеним „оруђем двадесетог века“ док ново доба захтева иновативне форме трговинских односа које подстичу прекограничну трговину водећи рачуна о отпорности домаће економије, положају радника, животної средини и националној безбедности САД. Међутим, поред изражене флексибилности нове генерације споразума у погледу институционалног дизајна и тема које обухвата, њен кључни проблем јесте будућност тржишног приступа. За разлику од конвенционалних споразума о слободној трговини који су се у највећој мери бавили обезбеђењем приступа тржиштима потенцијалних партнера, нови облици трговинско-инвестиционе сарадње које промовише САД, упркос интересима и жељама њихових партнера готово да уопште не садрже одредбе овог типа.

Комисија закључује да кандидат испуњава овај услов, тј. да постоји један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини.

3. ИЗБОРНИ УСЛОВИ

Преглед испуњености изборних услова, по ближим одредницама наведеним у Правилнику о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду је наведен у следећој табели:

<i>(изабрати 2 од 3 услова)</i>	<i>Заокружити ближе одреднице (најмање по једна из 2 изабрана услова)</i>
1. Стручно-професионални допринос	<ol style="list-style-type: none"> 1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи или иностранству. 2. Председник или члан организационог или научног одбора на научним скуповима националног или међународног нивоа. 3. Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама. 4. Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима.
2. Допринос академској и широј заједници	<ol style="list-style-type: none"> 1. Чланство у страним или домаћим академијама наука, чланство у стручним или научним асоцијацијама у које се члан бира. 2. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству. 3. Члан националног савета, стручног, законодавног или другог органа и комисије министарстава. 4. Учешће у наставним активностима ван студијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке. 5. Домаће или међународне награде и признања у развоју образовања или науке.
3. Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству	<ol style="list-style-type: none"> 1. Руководијење или учешће у међународним научним или стручним пројектима и студијама 2. Радно ангажовање у настави или комисијама на другим високошколским или научноистраживачким институцијама у земљи или иностранству, или звање гостујућег професора или истраживача. 3. Руководијење радом или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа. 4. Учешће у програмима размене наставника и студената. 5. Учешће у изради и спровођењу заједничких студијских програма 6. Предавања по позиву на универзитетима у земљи или иностранству.

3.1. Стручно-професионални допринос (три од четири изабрана услова)

1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи или иностранству.

Кандидат је члан уређивачког одбора часописа *Међународна политика* који издаје Институт за међународну политику и привреду у Београду.

3. Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама.

Увидом у поднету документацију, комисија констатује да је кандидат био ментор или члан Комисије за одбрану укупно 42 завршна рада на мастер академским студијама (од тога 17 после избора у звање доцента). Кандидат је био члан две комисије за одбрану завршних радова на докторским студијама.

4. Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима.

Од избора у претходно звање, кандидат је учествовао на следећим међународним пројектима:

Од 2020. до 2023. године, на међународном пројекту ReNewEurope (Rediscovering “NewEurope”). Пројекат је финансирала Европска унија кроз програм Erasmus+.

Од краја 2022. године на пројекту EUROPIA. Пројекат финансира Европска унија кроз програм Erasmus+.

Од почетка 2022. године, на пројекту MIND (Monitoring and Indexing Peace and Security in the Western Balkans) који финансира Фонд за науку Републике Србије

3.2. Допринос академској и широј заједници (два од пет изабраних услова)

2. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству.

Кандидат је у посматраном периоду био (или јесте) члан следећих стручних органа и комисија на Универзитету у Београду – Факултету политичких наука:

- Комисије за акредитацију УБ-ФПН

- Оперативног тела за координацију акредитације УБ-ФПН
- Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета рада на УБ-ФПН
- Етичке комисије УБ-ФПН (заменик члана)
- Комисије за пријем кандидата на мастер академске Међународне студије, модули: Међународна политика и Студије САД
- Комисије за упис прве године докторских студија политикологије – Међународне и европске студије на Универзитету у Београду – Факултету политичких наука:

4. Учешће у наставним активностима ван студијских програма или у активностима популаризације науке

Кандидат је одржао предавања у оквиру програма „Студије будућности“ Београдске отворене школе.

Кандидат је изводио наставу у оквиру курса Међународни економски односи на Дипломатској академији Министарства спољних послова Републике Србије

3.3 Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству (три од шест изабраних услова)

1. Руковођење или учешће у међународним научним или стручним пројектима и студијама

Кандидат је учествовао на следећим међународним пројектима:

Од 2020. до 2023. године, на међународном пројекту ReNewEurope (Rediscovering “NewEurope”). Пројекат је финансирала Европска унија кроз програм Erasmus+.

Од краја 2022. године на пројекту EUROPIA. Пројекат финансира Европска унија кроз програм Erasmus+.

Од почетка 2022. године, на пројекту MIND (Monitoring and Indexing Peace and Security in the Western Balkans) који финансира Фонд за науку Републике Србије.

3. Руковођење радом или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа.

Александар Милошевић је члан Удружења за међународне студије (International Studies Association), Удружења за политичке науке региона Средњи запад (Midwest Political

Science Association), Британског удружења за међународне студије (British international Studies Association) и Америчког економског удружења (American Economic Association).

4. Учешће у програмима размене наставника и студената

Кандидат је 2019. године био учесник програма SUSI (Study of the U.S. Institutes for Scholars) - U.S. Foreign Policy, у организацији United States Department of State & University of Delaware.

Комисија констатује да је кандидат, др Александар Милошевић, испунио сва три изборна услова (стручно-професионални допринос, допринос академској и широј заједници и сарадња са другим високошколским установама у земљи и иностранству), предвиђена Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду.

4. Закључак Комисије

Након прегледа конкурсне документације, анализе радова и педагошког искуства др Александра Милошевића, Комисија је закључила да се ради о кандидату који задовољава све Законом о Универзитету, Статутом Факултета и Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду предвиђене услове за избор у звање ванредног професора за ужу научну област Међународне студије. Квалитет објављених радова и учешће на међународним и домаћим научним скуповима, указују да се ради о кандидату који поседује изражене способности за научни рад.

Поред тога, др Александар Милошевић поседује вишегодишње наставно искуство на свим нивоима студија. Оцене студената указују на висок квалитет тог рада, преданост и савесност у помоћи студентима да савладају захтевну наставну материју.

Истовремено, кандидат је испунио и све предвиђене изборне услове (стручно-професионални допринос, допринос академској и широј заједници и сарадњу са другим високошколским установама у земљи и иностранству), што га, по мишљењу Комисије, у потпуности квалификује за избор.

На основу свега изложеног, Комисија предлаже Наставно-научном већу Универзитета у Београду - Факултета политичких наука да својом одлуком предложи др Александра Милошевића за избор у звање ванредног професора за ужу научну

област Међународне студије и проследи је Универзитету у Београду на даље одлучивање.

У Београду, новембра 2023. године

КОМИСИЈА

Проф. др Драган Р. Симић, редовни професор
Универзитета у Београду
- Факултета политичких наука

Проф. др Немања Џуверовић, редовни професор
Универзитета у Београду
- Факултета политичких наука

Проф. др Предраг Бјелић, редовни професор
Универзитета у Београду - Економског факултета

Проф. др Бранко Васиљевић, редовни професор
Универзитета у Београду - Факултета политичких наука (у пензији)

Проф. др Иван Вујачић, редовни професор
Универзитета у Београду - Економског факултета (у пензији)